

Úrad vlády Slovenskej republiky
Koordinátor horizontálnej priority Trvalo udržateľný rozvoj

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

EURÓPSKA ÚNIA
ŠTRUKTURÁLNE FONDY

Správa o hodnotení pokroku v plnení merateľných ukazovateľov
HP TUR a v napĺňaní cieľov SKI HP TUR 2007 – 2013
v roku 2010

Vypracoval:	Ing. Beatrix Kormančíková Odbor koordinácie priorít vedomostnej spoločnosti	Dátum: 22.11.2010 Podpis:
Schválil:	Ing. Ladislav Šimko riaditeľ Odboru koordinácie priorít vedomostnej spoločnosti	Dátum: 23.11.2010 Podpis:
Schválil:	Ing. Pavel Holík, PhD. Generálny riaditeľ Sekcie prierezových stratégií a priorít	Dátum: 24.11.2010 Podpis:

Obsah

1. IDENTIFIKÁCIA	3
1.1 Ciele HP TUR	3
1.2 Personálne zabezpečenie	3
2 ÚVOD DO HODNOTENIA	4
2.1 Účel správy	4
2.2 Štruktúra správy	4
2.3 Metodický prístup	5
2.4 Použité nástroje	5
2.5 Hodnotiace otázky	5
3 ANALÝZA POKROKU	6
3.1 Analýza pokroku dosiahnutého k 31.12. 2009	6
3.2 Projekty zazmluvnené v roku 2010	17
4. HLAVNÉ ZISTENIA A ZÁVERY	18
4.1 Odpovede na hodnotiace otázky	18
4.2 Hlavné zistenia	20
4.3 Závery a odporúčania	21
5 SKRATKY POUŽITÉ V TEXTE	22

1. IDENTIFIKÁCIA

HORIZONTÁLNA PRIORITA	Trvalo udržateľný rozvoj (HP TUR) Programové obdobie: 2007 - 2013
KOORDINÁTOR	Úrad vlády SR Sekcia prierezových stratégií a priorít Odbor koordinácie priorít vedomostnej spoločnosti Námestie slobody 1 813 70 Bratislava
ÚTVAR ZODPOVEDNÝ ZA HODNOTENIE	Odbor koordinácie priorít vedomostnej spoločnosti

1.1 Ciele HP TUR

Hlavný cieľ HP TUR:

Zabezpečenie environmentálnej, ekonomickej a sociálnej udržateľnosti ekonomického rastu.

Špecifické a čiastkové ciele HP TUR:

V rámci hlavného cieľa HP TUR boli definované špecifické a čiastkové ciele:

1. Zvýšenie ekonomickej prosperity
 - posilnenie konkurencieschopnosti a efektívnosti ekonomiky Slovenska
 - zvýšenie úrovne výskumu, vývoja a vzdelávania
 - znižovanie energetickej a surovinovej náročnosti hospodárstva a zvýšenie využívania obnoviteľných zdrojov energie (ďalej len „OZE“).
2. Zvýšenie kvality životného prostredia
 - racionálne využívanie prírodných zdrojov
 - zmiernenie dôsledkov zmeny klímy
 - zníženie znečisťovania zložiek životného prostredia
 - ochrana prírody a biologickej diverzity.
3. Sociálna solidarita a inklúzia
 - zníženie miery nezamestnanosti
 - posilnenie postavenia znevýhodnených a marginalizovaných skupín obyvateľstva
 - zabezpečenie ochrany zdravia obyvateľstva.
4. Vyrovnaný regionálny rozvoj
 - posilnenie celkového ekonomického, sociálneho a kultúrneho potenciálu regiónov
 - skvalitnenie dopravnej infraštruktúry
 - skvalitnenie informačnej infraštruktúry.

1.2 Personálne zabezpečenie

Monitorovanie a hodnotenie implementácie HP TUR vykonávajú pracovníci Úradu vlády SR, odboru koordinácie priorít vedomostnej spoločnosti (ďalej len „OKPVS“) – koordinátori HP TUR, každý koordinátor za pridelený operačný program (ďalej len „OP“) Národného

strategického referenčného rámca 2007 – 2013 (ďalej len „NSRR“). Hlavným koordinátorom je riaditeľ OKPVS. Výsledky schvaľuje aj generálny riaditeľ Sekcie priezrových stratégií a priorit.

Tab. č. 1: Prehľad OP NSRR pridelených koordinátorom HP TUR

Priezvisko, meno, titul	Koordinátor	Pridelený OP NSRR
Šimko Ladislav, Ing.	Hlavný koordinátor	
Kormančíková Beatrix, Ing.	Koordinátor č.1	OP Informatizácia spoločnosti
Mišicová Mílada, Ing.	Koordinátor č.2	Regionálny operačný program OP Bratislavský kraj
Straka Daniel, Mgr.	Koordinátor č.3	OP Výskum a vývoj OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast
Mániková Silvia, Ing.	Koordinátor č.4	OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia
Józsová Mária, PhDr.	Koordinátor č.5	OP Vzdelávanie
Koločány František, RNDr.	Koordinátor č.6	OP Životné prostredie OP Doprava
Rusnáková Eva, Mgr.	Koordinátor č.7	OP Zdravotníctvo OP Informatizácia spoločnosti

2 ÚVOD DO HODNOTENIA

2.1 Účel správy

Koordinátor HP TUR vykonáva priebežné interné hodnotenie pokroku v plnení merateľných ukazovateľov a v napĺňaní cieľov HP TUR na základe Nariadenia Rady (ES) č.1083/2006 z 11. júla 2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom fonde sociálneho rozvoja a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č.1260/1999, v súlade s Metodickým pokynom centrálného koordinačného orgánu (ďalej len „CKO“) č.5/2008 k vypracovaniu plánu hodnotení operačných programov na programové obdobie 2007 – 2013, s Plánom hodnotení HP TUR na programové obdobie 2007 – 2013 a s Plánom hodnotení HP TUR na rok 2010.

Hlavným cieľom je vyhodnotenie aktuálneho stavu a z toho vyplývajúce odporúčania pre ďalší postup, zamerané na naplnenie plánovaných ukazovateľov HP TUR a cieľov SKI HP TUR, identifikácia prípadných nedostatkov a prekážok v plnohodnotnom výkone koordinátora HP TUR a odporúčania na ich odstránenie.

Hodnotenie bolo vykonané z dôvodu včasnej identifikácie rizikovej oblasti.

Koordinátor vykonával predmetné hodnotenie priebežne od 1.1.2010 do 22.11.2010.

2.2 Štruktúra správy

Prvá kapitola uvádza prehľad cieľov HP TUR a personálne zabezpečenie monitorovania a hodnotenia HP TUR. Druhá kapitola komentuje účel správy, jej štruktúru, metodický prístup, použité nástroje a formuluje hodnotiace otázky. Tretia kapitola analyzuje dosiahnutý pokrok, problémové okruhy za rok 2009 a stručne komentuje vývoj v ďalšom období. Štvrtá kapitola uvádza najdôležitejšie zistenia, odpovedá na hodnotiace otázky a formuluje závery a

odporúčania zamerané na zvýšenie efektívnosti a účinnosti implementácie HP TUR. Piata kapitola sumarizuje použité skratky.

2.3 Metodický prístup

Hodnotenie vychádzalo z platnej legislatívy Spoločenstva, národnej legislatívy a platných programových dokumentov Slovenskej republiky pre programové obdobie 2007-2013. Základným informačným zdrojom pre vykonanie hodnotenia bol ITMS a dokumenty uvedené v kap.2.4. Použitá metóda:

- Analýza
- Komunikácia s RO a s CKO

2.4 Použité nástroje

Koordinátor HP TUR využil ako hlavný nástroj monitorovania IT monitorovací systém (ďalej len „ITMS“), do ktorého má prístup na úrovni „rola koordinátora HP 7“ s vizibilitou „čítanie“ (CORE časť ITMS), od júla 2010 aj s možnosťou využívať štandardne definované analytické výstupy. Koordinátor HP TUR má tiež prístup do verejnej časti ITMS, cez ktorú overoval, aké možnosti má žiadateľ pri zadávaní žiadostí o nenávratný finančný príspevok (ďalej len „ŽoNFP“).

Pri hodnotení boli ďalej využité hlavne nasledovné dokumenty:

- Národný strategický referenčný rámec 2007 – 2013
- Operačné programy NSRR
- Programové manuály OP NSRR
- Systém riadenia ŠF a KF (verzia 3.2 z 8.11.2009, verzia 3.3 z 1.3.2010, verzia 4.0 z 23.3.2010, verzia 4.1 z 30.6.2010, verzia 4.2 z 27.8.2010 a verzia 4.3 z 3.11.2010)
- Číselník projektových ukazovateľov (Príloha č. 1 Metodického pokynu CKO č. 3, aktualizácia č. 1 zo dňa 15. 5. 2009 a aktualizácia č. 2 zo dňa 15.4.2010)
- Systém koordinácie (a) implementácie HP TUR (verzia 4.1 z 27.10.2009, verzia 5.0 z 22.4.2010) (ďalej len „SKI HP TUR“)
- Výročné správy HP TUR za rok 2007, 2008 a 2009
- Výročné správy jednotlivých OP, resp. informácie RO o príspevku OP k HP TUR
- Výzvy a podporná dokumentácia k výzvam v rámci jednotlivých OP NSRR.

Keďže hodnotenie sa realizovalo priebežne počas roka 2010, výsledky získané v prvom polroku 2010 boli podkladom pre prípravu výročnej správy (ďalej aj „VS“) HP TUR za rok 2009 a naopak, pri formulácii tejto hodnotiacej správy sa využíva ako vstup aj VS HP TUR za rok 2009. Koordinátor HP TUR sa po zostavení VS HP TUR 2009 následne zamerl na rokovania s príslušnými RO OP NSR zamerané hlavne na odstránenie rozdielov voči údajom v ITMS, ktoré zistil svojou vlastnou činnosťou. Koordinátor monitoruje aj nové projekty, na ktoré sa zmluvy uzatvárajú v priebehu roka 2010.

2.5 Hodnotiace otázky

Priebežné hodnotenie má za úlohu odpovedať na nasledujúce otázky:

1. Aký pokrok v plnení ukazovateľov HP TUR sa dosiahol?
2. Aký pokrok v plnení cieľov SKI HP TUR sa dosiahol?
3. Je nastavenie verejnej časti ITMS v definovaní cieľových hodnôt zvolených ukazovateľov dostatočné?
4. Sú ukazovatele používané na určenie relevantnosti k HP TUR v súlade s platným SKI HP TUR?

5. Má žiadateľ o NFP relevantné informácie k deklarovaniu príspevku k HP TUR vo výzve a v jej podporných materiáloch?
6. Má žiadateľ o nenávratný finančný príspevok (ďalej len „ŽoNFP“) relevantné informácie k deklarovaniu príspevku k HP TUR vo verejnej časti ITMS?
7. Je súlad medzi informáciami uvedenými vo výzve a jej podporných materiáloch a informáciami uvedenými vo verejnej časti ITMS?
8. Dokáže koordinátor HP TUR získať informácie z neverejnej časti ITMS o zazmluvnených projektoch (príslušný rok zazmluvnenia) s príspevkom k HP TUR vo väzbe na počiatočné, cieľové a merané hodnoty ukazovateľov?
9. Sú informácie o projektoch s príspevkom k HP TUR aktuálne v reálnom čase?
10. Aká bola spolupráca s RO? Korešpondujú údaje o relevancii projektov k HP TUR zistené koordinátorom HP TUR s údajmi, ktoré uvádzajú RO vo svojich informáciách o príspevku OP k HP TUR / výročných správach?

3 ANALÝZA POKROKU

3.1 Analýza pokroku dosiahnutého k 31.12. 2009

Tabuľka č. 2: Plnenie ukazovateľov na úrovni NSRR k 31. 12. 2009

Ukazovateľ		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Spolu
Počet projektov, s príspevkom k HP TUR (počet)	Dosiahnutý výsledok	0	45	943	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	943
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0
Objem finančných prostriedkov projektov s príspevkom k HP TUR (zdroje EÚ - mil. EUR)	Dosiahnutý výsledok	0	88,66	1662,7	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	1662,7
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0
Miera zamestnanosti (15-64) vo vzťahu k EU-15 (%)	Dosiahnutý výsledok	66,9	67,3	65,9	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	65,9
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
	Východisko	66,9	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	66,9
Energetická náročnosť ekonomiky (kgoe/1000 EUR)	Dosiahnutý výsledok	0	0	538,64	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	538,64
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	663,4	N/A	N/A	663,4
	Východisko	854,3	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	854,3
Súhrnný index inovatívnosti (EIS) (poradie)	Dosiahnutý výsledok	22	22	21	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	21
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	19	19	19	19
	Východisko	221	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	22

1 Údaj je z roku 2005

Emisie skleníkových plynov (tis. ton CO2 ekv.)	Dosiahnutý výsledok	N/A	48819	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	48819
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	61902	619022
	Východisko	510463	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	51046
Miera zhodnocovania odpadov (%)	Dosiahnutý výsledok	N/A	53	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	53
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	60	60
	Východisko	444	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	44
Percento obyvateľov napojených na ČOV (%)	Dosiahnutý výsledok	N/A	57,4	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	57,4
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	81	81
	Východisko	54,15	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	54,1
Podiel obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov (%)	Dosiahnutý výsledok	N/A	86,3	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	86,3
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	91	91
	Východisko	856	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	85
Hustota ciest vyššej triedy (diaľnice a rýchlostné cesty) (km/tis.obyvateľov)	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0,11	0,11
	Východisko	0,08	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0,08
Miera rizika chudoby po sociálnych dávkach (%)	Dosiahnutý výsledok	11	11	10,9	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	10,9
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	9,2	N/A	N/A	9,2
	Východisko	13	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	13
Miera dlhodobej nezamestnanosti (%)	Dosiahnutý výsledok	8,3	6,6	6,5	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	6,5
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	9,2	N/A	N/A	9,2
	Východisko	10,2	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	10,2
Výdavky na ľudské zdroje (verejné výdavky spolu na vzdelávanie) ako % z HDP	Dosiahnutý výsledok	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	5,2	5,2	5,2	5,2
	Východisko	4,47	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	4,4

2 Údaj podľa projekcií emisií skleníkových plynov SR – scenár s opatreniami, r. 2005. Podľa projekcií sa emisie skleníkových plynov s rastom HDP zvyšujú. Cieľom je preto spomalenie rastu emisií skleníkových plynov vo vzťahu k rastu HDP (decoupling)

3 Údaj z roku 2004

4 Údaj z roku 2004

5 Údaj z roku 2004

6 Údaj z roku 2004

Podiel obyvateľov zapojených do celoživotného vzdelávania na 100 obyvateľov vo veku 25-64 rokov (%)	Dosiahnutý výsledok	3,9	3,3	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	3,3
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	12,5	12,5	12,5	12,5
	Východisko	4,68	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	4,6
Podiel obnoviteľných zdrojov na hrubej spotrebe energie (%)	Dosiahnutý výsledok	0	0	16,6	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	16,6
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	19	N/A	N/A	19
	Východisko	14,4	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	14,4
Počet technicky zhodnotených zariadení vzdelávacej infraštruktúry (počet)	Dosiahnutý výsledok	0	2	361	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	361
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	640	640
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0
Počet technicky zhodnotených zariadení sociálnej infraštruktúry (počet)	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	310	310
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0
Počet pacientov hospitalizovaných v modernizovanej infraštruktúre (počet)	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	56000	56 0009
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0
Priemerná doba hospitalizácie (dní)	Dosiahnutý výsledok	0	0	10,83110	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	10,83
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	7,1	7,1
	Východisko	9,5	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	9,5
Celkové výdavky na výskum a vývoj (% z HDP)	Dosiahnutý výsledok	0,46	0,47	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0,47
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	1,5	1,5	1,5	1,5
	Východisko	0,511	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0,51
Úspory energie (GJ/rok)	Dosiahnutý výsledok	0	0	14 75211	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	14 752
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	1800 x10 ³	N/A	N/A	1800 x10 ³

7 Údaj z roku 2003

8 Údaj z roku 2005

9 Zdroj VS OP Z 2009, str. 42

10 Zdroj VS OP Z 2009, str. 42

11 Deklarovaná hodnota u projektov ROP a OP KaHR je 407 009,72 GJ/rok

	Východisko	900x 10 ³	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	900x 10 ³
Priemerné zníženie energetickej náročnosti stavebných objektov (%)	Dosiahnutý výsledok	0	0	55,77 12	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	55,77 1
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	19	19
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0

Zdroj: RO OP, ŠÚ SR, Eurostat

V tabuľke je plnenie ukazovateľov HP TUR uvedených v NSRR (aktualizovaná príloha č. 13, ktorá bola schválená uznesením Národného monitorovacieho výboru č. NMV NSRR/2009/2).

Hlavným cieľom HP TUR na úrovni NSRR je zabezpečenie environmentálnej, ekonomickej a sociálnej udržateľnosti ekonomického rastu. Tá sa má dosiahnuť cestou zvýšenia ekonomickej prosperity, zvýšenia kvality životného prostredia, sociálnej solidarity a súdržnosti a vyrovnaného regionálneho rozvoja.

Zvýšenie ekonomickej prosperity

Snahou SR je zabezpečiť vykonávanie ďalších opatrení na fiškálnu konsolidáciu s cieľom zachovať makroekonomickú stabilitu a súčasne pokračovať v presmerovaní výdavkov na vzdelávanie, výskum, vývoj a inováciu, vytváraní ďalších stimulov pre súkromný sektor vo výskume a vývoji, a v zavádzaní koherentnej výskumno-vývojovo-inovačnej stratégie s osobitným zameraním na inštitucionálnu reformu a na výrazné zlepšenie spolupráce medzi podnikmi a výskumom. Príspevkom k naplneniu tohto cieľa je OP Výskum a vývoj, ktorého snahou je zvýšenie podpory pre výskum a vývoj s dôrazom na zlepšenie spolupráce medzi podnikmi a výskumom. Uvedený OP možno považovať za jeden z nástrojov presmerovania výdavkov na výskum. Nízky objem výdavkov investovaných do výskumu a vývoja, ako zo strany štátu, tak aj z podnikateľských zdrojov, sú dlhodobým problémom slovenskej vedy. Celkové výdavky na vedu a techniku v SR sú tvorené výdavkami z verejných a podnikateľských zdrojov, investíciami neziskového sektora a výdavkami zo zahraničných zdrojov. Predbežný údaj celkových výdavkov na výskum a vývoj z hrubého domáceho produktu (ďalej len „HDP“) za rok 2008 je 0,47 %. Až 45% zo všetkých zazmluvnených projektov OP, ktoré deklarovali príspevok k cieľu HP TUR, sa rieši v Bratislavskom kraji. To je možné vysvetliť najvyššou koncentráciou výskumno-vývojových kapacít (infraštruktúra, ľudské zdroje), napriek tomu je možné tento údaj sledovať v nasledujúcej výročnej správe, pretože by mal byť v súlade s indikatívnou regionálnou alokáciou.

Pre dosiahnutie záväzného cieľa podielu obnoviteľných zdrojov na hrubej spotrebe energie na 19 % je dôležité zamerať sa na energetickú efektívnosť a úspory energie. SR v sledovanom období zvýšila tento podiel na 16,6 %. Zvýšenie energetickej efektívnosti je možné podporou distribuovanej výroby elektriny, pretože k najväčšej strate energie pri výrobe elektriny dochádza nevyužitím tepla. Výrazné úspory je možné dosiahnuť aj v sektore vykurovania zatepľovaním a inými stavebno-technickými zlepšeniami tepelno-izolačných vlastností budov. Oblasť priemerného zníženia energetickej náročnosti stavebných objektov je sledovaná vo všetkých OP financovaných z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, avšak zatiaľ je meraná hodnota 55,77 % (cieľ 19%) u ROP (14 ukončených projektov infraštruktúry

12 Údaj na základe 14 ukončených projektov ROP. Deklarované priemerné zníženie energetickej náročnosti stavebných objektov na základe údajov zo 372 zazmluvnených projektov na podporu občianskej infraštruktúry predstavuje 53,72%.

vzdelávania). Za účelom zvýšenia využívania OZE bol na úrovni týchto OP definovaný ukazovateľ „zvýšený inštalovaný výkon zariadenia zodpovedajúci OZE“. Regionálny operačný program cez opatrenie infraštruktúra vzdelávania deklaruje 1,76 MW (inštalácia solárnych kolektorov a výmena energetických médií kotolní zo zemného plynu na biomasu alebo drevoštiepku) a OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast vykazuje v sledovanom období meranú hodnotu 4,55 MW. Meraná úspora energie ukončených projektov Regionálneho operačného programu je 14 752 GJ/rok, avšak významným prínosom bude v realizačnej fáze zazmluvnených projektov Regionálny operačný program a OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast deklarovaná hodnota 407 009,77 GJ/rok.

Základom vedomostnej spoločnosti je kvalitný kontinuálny systém vzdelávania, ktorý musí poskytovať občanom možnosť osvojiť si kľúčové zručnosti pre zvyšovanie ich konkurencieschopnosti na trhu práce. Vďaka tomu predstavujú pružnú pracovnú silu, schopnú prispôbovať sa požiadavke vedomostnej spoločnosti. Moderný vzdelávací systém by mal umožniť občanom vzdelávať sa tak, aby boli v každodennom živote schopní kriticky myslieť, analyzovať spoločenské javy a pružne reagovať na zmeny potrieb na trhu práce, aby vedeli pracovať s neustále novými informáciami, produkovať nové poznatky a využívať ich v praxi. Zatiaľ nie je k dispozícii údaj výdavkov na ľudské zdroje ako % z hrubého domáceho produktu. Zarážajúcim je fakt, že SR vykazuje za rok 2008 pokles podielu obyvateľov zapojených do celoživotného vzdelávania na 100 obyvateľov vo veku 25-64 rokov oproti východiskovej hodnote. Možno iba predpokladať, že OP Vzdelávanie vytvorením nových vzdelávacích programov (365) prispeje k prehĺbovaniu demokratizácie a humanizácie vzdelávania, zvýšeniu vzdelanostnej úrovne pedagogických zamestnancov, žiakov a študentov. Pre účely pružného reagovania na zmeny potrieb na trhu práce OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia vyškolil v rámci projektov už 1133 osôb. Komplexnosť a časový faktor ukazovateľa trvalo udržateľného rozvoja v jeho časovej krivke vyžaduje dlhodobšie sledovanie a jeho výpovedná hodnota de facto v prvom roku reálnej implementácie je diskutabilná vzhľadom na vzorku schválených projektov, s ohľadom na výzvy a čas zazmluvnenia.

Zvýšenie kvality životného prostredia

Ku zvýšeniu kvality životného prostredia prioritne prispieva prostredníctvom podpory zachovania priaznivého životného prostredia pre budúce generácie OP Životné prostredie. Výrazný príspevok k zmene klímy a čistej energii tvoria aktivity, ktorých súčasťou sú opatrenia vo vzťahu ku zdrojom znečisťovania ovzdušia (a to nielen inštalácia účinnejších odľučovacích zariadení, desulfurizačných zariadení atď., ale najmä zmena surovinovej základne s cieľom dosiahnuť nižší obsah/vznik emisií znečisťujúcich látok, zmena princípu technológie výroby, ktorej výsledkom je zníženie emisií). Aj projekty zamerané na dosiahnutie výraznejšie nižších emisií (nad rámec požiadaviek vyplývajúcich zo smerníc EÚ) v porovnaní so štandardným stavom technológií predstavujúcich zdroje znečisťovania ovzdušia smerujú nielen k zlepšeniu kvality ovzdušia, ale zároveň tiež k zavádzaniu environmentálne priaznivých technológií, a tým k podpore udržateľného ekonomického rastu. Rovnako je to aj v prípade aktivít zameraných na znižovanie emisií skleníkových plynov spolu so znižovaním emisií základných znečisťujúcich látok v oblasti výroby tepla, vrátane zmeny palivovej základne energetických zdrojov v prospech využívania OZE. Podľa projekcií sa emisie skleníkových plynov s rastom HDP zvyšujú. Cieľom je preto spomalenie rastu emisií skleníkových plynov vo vzťahu k rastu HDP. SR vykazuje emisie skleníkových plynov v objeme 48 819 tis. ton CO₂ ekv. (rok 2008). Ku zníženiu emisií znečisťujúcich látok

z verejnej dopravy prispievajú projekty plynofikácie autobusov verejnej dopravy a náhrada autobusovej verejnej dopravy trolejbusovou dopravou alebo električkovou dopravou.

V oblasti separovaného zberu odpadov, zhodnocovania odpadov a nakladania s nebezpečnými odpadmi SR dosiahla mieru ich zhodnocovania na úrovni 53 % (rok 2008), čo predstavuje výraznejší nárast.

Vybudovanie a skvalitnenie infraštruktúry vodného hospodárstva okrem iného zvyšuje atraktivnosť pre obyvateľstvo, zlepšuje podmienky života ľudí, má priaznivý vplyv na zdravotný stav populácie a životnú úroveň. SR dosahuje v súčasnosti 86,3 %-ný podiel obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov (rok 2008) a 57,4 % obyvateľov napojených na čistiarne odpadových vôd.

Sociálna solidarita a inklúzia

V dôsledku celosvetovej hospodárskej krízy sa rast zamestnanosti v SR od začiatku roku 2009 postupne znižoval, pričom intenzita jeho poklesu sa v jednotlivých štvrtrokoch prehlbovala. Celkový počet pracujúcich v SR dosiahol v priemere 2 365,8 tis. osôb, t.j. o 68 tis. osôb menej ako v roku 2008. Prorastový vplyv na vývoj zamestnanosti mali podnikatelia. V SR podľa údajov Štatistického úradu SR (výpočet ročného priemeru zo štvrtročného podnikového výkazníctva vrátane údajov za živnostníkov) bolo v roku 2009 v priemere 17 310 voľných pracovných miest.

Pokles počtu pracovných príležitostí v dôsledku hospodárskej recesie sa negatívne prejavil aj na vývoji nezamestnanosti v SR v roku 2009. Počet nezamestnaných aj miera nezamestnanosti počas celého roka postupne rástla. V priemere za rok 2009 dosiahol počet nezamestnaných 324,2 tis. osôb, čo je o 66,7 tis. osôb (o 25,9 %) viac ako v roku 2008. Priemerná miera nezamestnanosti sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom zvýšila o 2,5 p. b. na 12,1 %. V roku 2009 bolo v SR (podľa údajov Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny) priemerne evidovaných 340 243 uchádzačov o zamestnanie, pričom v porovnaní s rokom 2008 ich počet vzrástol o 109 810 osôb, resp. o 47,65 %. Miera evidovanej nezamestnanosti dosiahla v priemere za rok 2009 hodnotu 11,44 %, čo v porovnaní s rokom 2008 predstavuje medziročný nárast o 3,79 p. b. (v roku 2008 miera evidovanej nezamestnanosti dosiahla priemernú úroveň 7,65 %).

Najpočetnejšou skupinou zo znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie sú dlhodobo nezamestnaní občania vedení v evidencii uchádzačov o zamestnanie najmenej 12 mesiacov z predchádzajúcich 16 mesiacov. Na trhu práce majú sťažené uplatnenie z toho dôvodu, že dlhodobou evidenciou postupne strácajú odborné vedomosti, pracovné zručnosti a pracovné návyky. Do tejto kategórie patria ťažko umiestniteľné osoby s nízkou vzdelanostnou úrovňou a bez kvalifikácie. V roku 2009 bolo v priemere v evidencii uchádzačov o zamestnanie 119 972 dlhodobo nezamestnaných osôb a ich absolútny počet v porovnaní s rokom 2008 narástol o 7 520 osôb. Podiel dlhodobo nezamestnaných osôb na celkovom počte uchádzačov o zamestnanie v roku 2009 predstavoval v priemere 35,26 %, čo v porovnaní s rokom 2008 (48,80 %) predstavuje pokles o 13,54 p. b.

Príspevkom v oblasti pracovných miest je OP Zdravotníctvo a OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia, ktoré vykazujú spolu už 430 vytvorených pracovných miest v sledovanom období a prijímatelia NFP v rámci Regionálneho operačného programu a OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast, ktorí deklarujú v realizačnej fáze, že vytvoria 4 031 pracovných miest.

Zdravotný stav obyvateľov je výslednicou súhry veľkého počtu faktorov. Poznanie zdravotného stavu krajiny je základom pre určenie priorít pri tvorení stratégie preventívnych

opatrení. Voľba správnych priorít má v konečnom dôsledku význam nielen pre zlepšenie zdravotného stavu obyvateľov, ale aj pre ekonomiku krajiny. Tomuto účelu slúži trvalé zabezpečovanie ochrany a podpory zdravia, zdravého spôsobu života prostredníctvom intervenčných programov a realizačných projektov; presadzovanie celospoločenskej zodpovednosti na všetkých úrovniach a stupňoch za zdravie, najmä v podpore a ochrane zdravia, zabezpečenie informovanosti, vzdelávanie, motiváciu, navodzovanie pozitívnych postojov a angažovanosť v otázkach verejného zdravia, jeho ochrany a upevňovania; zavedenie informačného systému založeného na environmentálnych a zdravotných indikátoroch; minimalizácia rizík vyplývajúcich zo životného a pracovného prostredia a udržiavanie prostredia v takom stave, aby neohrozovalo a nepoškodzovalo zdravie ľudí, ale umožnilo jeho pozitívny vývoj. V priemernej dobe hospitalizácie nebol v sledovanom období zaznamenaný pokrok, naopak došlo k jej zvýšeniu na 10,83 dní (cieľ 7,1).

Vyrovnaný regionálny rozvoj

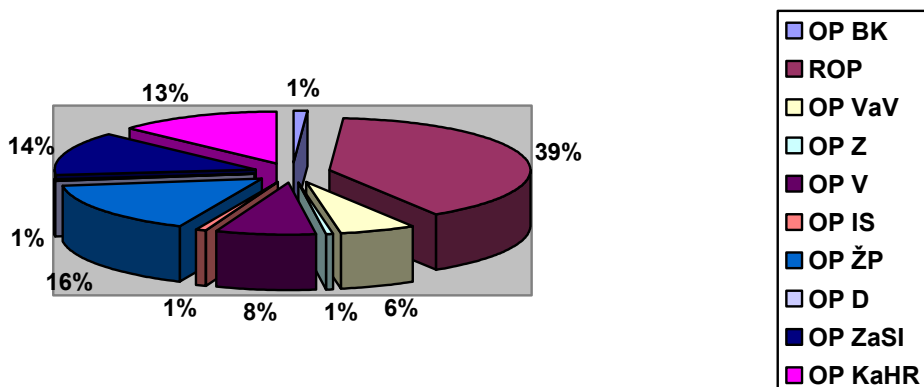
Skvalitnenie dopravnej infraštruktúry v oblasti cestnej dopravy cez OP Doprava je zamerané na výstavbu a rozvoj fixnej infraštruktúry, najmä na výstavbu nadradenej dopravnej infraštruktúry (diaľnic a rýchlostných ciest), výstavbu a modernizáciu ciest I. triedy medzinárodného a národného významu (výstavba obchvatov miest a obcí, rekonštrukcia ciest, križovatiek a pod.). Výstavba diaľnic a rýchlostných ciest je nevyhnutnou spoločenskou a hospodárskou požiadavkou kladenou na primerane rýchlu, kapacitne postačujúcu, kvalitnú a bezpečnejšiu cestnú prepravu pokrývajúcu európske, medzinárodné a celoštátne funkčné dimenzie. Modernizáciou a rozvojom dopravnej infraštruktúry dochádza prvotne k negatívnym účinkom (napr. záber pôdy, fragmentácia územia), druhotne však - po jej uvedení do prevádzky - prispieva k znižovaniu negatívnych vplyvov cestnej dopravy na životné prostredie. Kvalitnejšie technické parametre ciest prispievajú k plynulosti dopravy, rovnaké úseky sú prekonávané za kratší čas, čím sa skracuje jazdná doba. Modernizácia a rozvoj cestnej infraštruktúry, najmä zvyšovanie hustoty cestnej siete vyššej triedy (výstavba diaľnic a rýchlostných ciest) predstavuje prostriedok na zlepšovanie plynulosti cestnej premávky, zvyšovanie jej bezpečnosti – znižovanie počtu a závažnosti dopravných nehôd, znižovanie energetických a časových strát, znižovanie emisií v súvislosti s kongesciami a pod. K zvýšeniu hustoty ciest vyššej triedy v sledovanom období nedošlo z dôvodu viacročnej realizácie projektov OP Doprava. Ku skvalitneniu dopravnej infraštruktúry prispieva aj Regionálny operačný program, v rámci ktorého sa budujú alebo rekonštruujú úseky ciest II. a III. triedy. Prijímatelia NFP deklarovali rekonštrukciu 100 km úsekov ciest II. a III. triedy a 7 km novovybudovaných úsekov.

Ku skvalitneniu informačnej infraštruktúry cez zazmluvnené projekty OP Informatizácia spoločnosti v realizačnej fáze dôjde k naplneniu 20 kategórií služieb verejnej správy prostredníctvom zabezpečenia elektronických služieb v oblastiach: matriky, Sociálnej poisťovne, katastra nehnuteľností, MPSVR SR – sociálnych dávok, Najvyšší kontrolný úrad SR – kontrolórsky informačný systém, Úrad geodézie, kartografie a katastra SR - zabezpečenie interoperability a harmonizácie geografického informačného systému vo verejnej správe, zdravotníctva, osvedčenie o evidencii vozidla, informačného systému identifikátora fyzických osôb a informačného systému registra fyzických osôb prichádzajúcich do styku s verejnou správou.

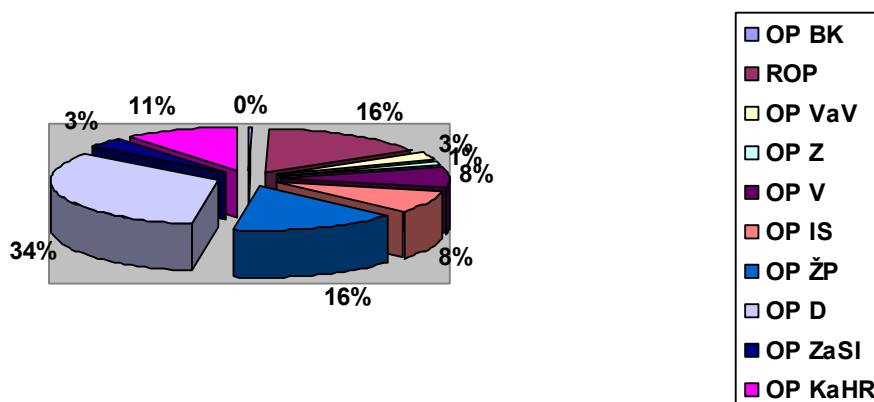
Ciele HP TUR svojim širokým zameraním významne korelujú s lisabonskou stratégiou rastu a zamestnanosti. Ešte výraznejšia korelácia bude v stratégii pre ďalšiu dekádu - Európa 2020.

Graf č. 1: % zastúpenie zazmluvnených projektov s príspevkom k HP TUR podľa OP

Graf č. 2: % zastúpenie objemu zazmluvnených prostriedkov projektov s príspevkom k HP TUR podľa OP

K 31.12.2009 bolo zazmluvnených 943 projektov s príspevkom k HP TUR v celkovom objeme finančných prostriedkov 1662,7 mil. EUR. Najvyšší podiel z celkového počtu zazmluvnených projektov s príspevkom k HP TUR má Regionálny operačný program (377 projektov), najvyšší zazmluvnený objem finančných prostriedkov je v OP Doprava (548,05 mil. EUR), čo zodpovedá zameraniu projektov. Koordinátor HP TUR v spolupráci s jednotlivými RO OP (OP Vzdelávanie, OP Životné prostredie, OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia a Regionálny operačný program) prehodnotil počet projektov a objem finančných prostriedkov s príspevkom k HP TUR za rok 2008 na 45 projektov/88,6 mil. EUR (výročná správa HP TUR za rok 2008 uvádzala 342 projektov/121,32 mil. EUR) z dôvodov komentovaných v texte hodnotenia.

Implementácia horizontálnej priority z regionálneho aspektu

Aby si regióny SR udržali alebo posilnili svoje postavenie (hospodársky rozvoj a zamestnanosť) v európskom konkurenčnom prostredí, musia byť splnené dve navzájom sa

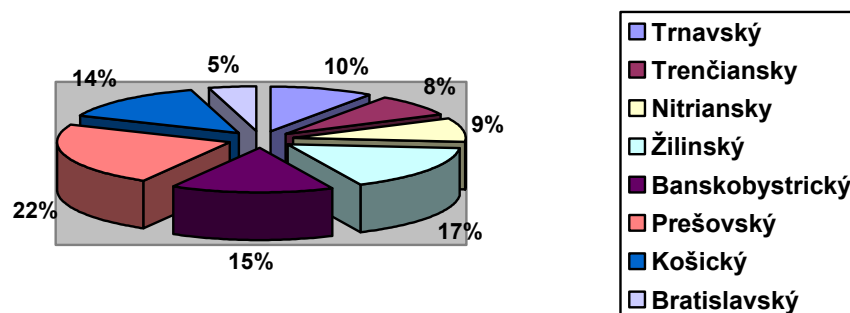
doplňujúce podmienky. Prvou podmienkou je primerane vybudovaná technická infraštruktúra (dopravná, telekomunikačná, energetická, ekologická a pod.) a infraštruktúra ľudského kapitálu (školská, sociálna a zdravotnícka infraštruktúra). Druhou podmienkou je schopnosť regiónov inovovať a využívať existujúce aj regionálne know-how a sledovať cestu udržateľného rozvoja. Na dosiahnutie oboch podmienok je potrebný efektívny inštitucionálny a administratívny rámec na všetkých úrovniach podpory a realizácie regionálnej politiky.

Tabuľka č. 2: Fyzická implementácia HP TUR podľa NUTS III k 31. 12. 2009

Horizontálna priorita	Región NUTS III	Počet zazmluvnených projektov celkovo	Počet zazmluvnených projektov s príspevkom k HP TUR
Trvalo udržateľný rozvoj	Bratislavský	131	40
	Trnavský	154	85
	Trenčiansky	155	72
	Nitriansky	181	75
	Žilinský	345	146
	Banskobystrický	309	135
	Prešovský	483	201
	Košický	315	124
	Národný	106	49
	Nadregionálny	71	16
Celkom		2 250	943

Zdroj RO OP

Graf č. 3: % zastúpenie zazmluvnených projektov s príspevkom k HP TUR podľa regiónov

Implementácia HP TUR zazmluvnených projektov sa pozitívne premietla najmä v rámci Prešovského kraja. Z celkového počtu 201 projektov najviac zmlúv je v rámci Regionálneho operačného programu - 91, OP Životné prostredie - 26 a OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia - 33. Vychádzajúc z uvedeného, v Prešovskom kraji dôjde k odstráneniu dlhodobého „modernizačného dlhu“ slovenských škôl (rekonštrukcie, rozširovania a modernizácie existujúcich zariadení, *zníženie energetickej náročnosti stavebných objektov* a odstránenie prevádzkových environmentálnych nedostatkov zariadení). OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia predstavuje pozitívny prínos obzvlášť v tomto kraji, v ktorom bola v roku 2009 zaznamenaná druhá najvyššia úroveň priemernej miery evidovanej nezamestnanosti (16,90%) a súčasne bolo najmenej voľných pracovných miest (885). Prínosom národných projektov uvedeného OP v rámci celej SR je okrem vytvorenia nových pracovných miest aj

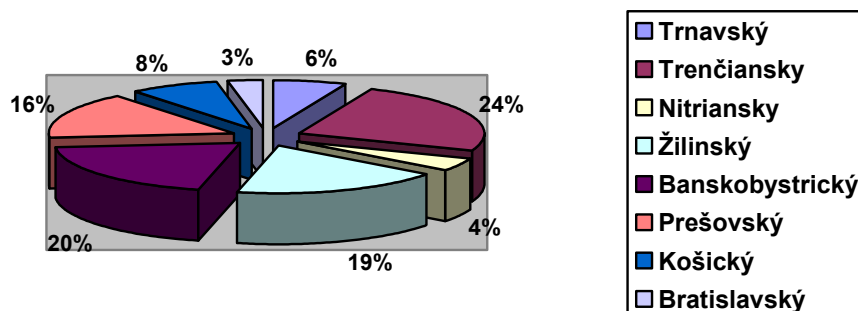
úspešné školenie osôb, v dôsledku čoho sa predpokladá zvýšenie kvalifikácie, zníženie času vybavovanej agendy, odbyrokratizovanie procesu služieb a kvalitná a efektívna činnosť verejnej správy.

Tabuľka č. 3: Finančná implementácia HP TUR podľa NUTS III k 31. 12. 2009

Horizontálna priorita	Región NUTS III	Celková výška zazmluvnených prostriedkov v € (EU zdroje)	Výška zazmluvnených prostriedkov v € s príspevkom HP TUR (EU zdroje)	% zazmluvnenia k HP TUR z celkového objemu zazmluvnených prostriedkov
Trvalo udržateľný rozvoj	Bratislavský	136 754 374,09	39 654 340,05	28,88
	Trnavský	132 437 339,68	81 107 268,44	61,24
	Trenčiansky	330 931 969,40	306 760 377,49	92,7
	Nitriansky	144 446 401,96	52 775 798,42	36,54
	Žilinský	518 227 717,99	232 478 216,57	44,86
	Banskobystrický	352 772 343,07	249 339 216,56	70,68
	Prešovský	265 568 337,13	195 120 819,40	73,47
	Košický	188 406 206,61	96 584 021,66	51,26
	Národný	754 181 196,93	312 088 916,63	41,38
	Nadregionálny	158 233 948,99	96 775 285,22	61,16
Celkom		2 981 959 835,85	1 662 684 260,44	55,76

Zdroj RO OP

Graf č. 4: % zastúpenie objemu zazmluvnených prostriedkov projektov s príspevkom k HP TUR podľa regiónov

Závažné problémy a opatrenia prijaté na ich prekonanie

Koordinátor HP TUR v zmysle svojho záväzného SKI HP TUR využíval ITMS za účelom monitorovania na získavanie informácií o projektoch všetkých OP z pohľadu príspevku k cieľom HP TUR (monitorovacie správy prijímateľov, plnenie ukazovateľov vyjadrených v číselných hodnotách na úrovni projektu, opatrenia, prioritnej osi OP; objem finančných prostriedkov poskytnutých na projekty, kde bol deklarován príspevok k HP TUR; počet projektov kde bol deklarován príspevok k HP TUR; vytváranie zostáv týkajúcich sa realizácie/plnenia merateľných ukazovateľov v rámci príslušných identifikovaných /relevantných prioritných osí OP, atď.).

V roku 2009 v procese implementácie HP TUR koordinátor považoval za problémovú oblasť funkcionality role koordinátora horizontálnej priority v neverejnej časti ITMS (CORE). Vo februári 2009 koordinátor požiadal CKO zmenu funkcionality, t.j. doplnenie nasledovných položiek:

- *Objekty programovej štruktúry* (podpoložky menu *Programové štruktúry, Indikátory k dimenziám Hlavnej témy, Indikátory k Horizontálnym prioritám*)
- *Projekty* (podpoložky menu *Monitorovacie správy, Zmluvy so žiadateľom, Monitorovacie termíny*)
- *Analytické výstupy* za účelom využívania OLAP kociek v systéme ITMS pre vytváranie analytických výstupov napĺňania cieľov HP TUR
- *Rozšírenie funkcionality filtra* o možnosť filtrovania projektov jednotlivých OP z pohľadu plnenia ukazovateľov relevantných pre HP TUR.

Nadväzne sa v máji 2009 uskutočnilo bilaterálne rokovanie koordinátora so zástupcami CKO zodpovednými za ITMS. V II. polroku 2009 bola uskutočnená zmena funkcionality role koordinátora, okrem doplnenia položky *Analytické výstupy*. Tento problém riešil koordinátor v roku 2010. Koordinátor v zmysle vyššie uvedeného konštatuje dôležitosť previazanosti metodologickej časti definovanej Systémom riadenia štrukturálnych fondov a kohézneho fondu a technickej podpory ITMS.

Jedným z ďalších problémov bolo aj oneskorené vydanie Metodického pokynu CKO č. 3 k tvorbe a používaniu projektových ukazovateľov a ich zaraďovaniu do ITMS 2007 – 2013 vo vzťahu k výberu a používaniu ukazovateľov definovaných v číselníku používanom RO, ktorý vstúpil do platnosti 1.12.2008. Samotná platnosť Metodického pokynu č. 3 však nezakladala povinnosť nového spôsobu vykazovania príspevku projektu k HP TUR podľa pravidla metodického pokynu popísaného v bode 13, písmena h) „Projekty, ktoré deklarujú príspevok k plneniu cieľov horizontálnych priorít, musia použiť minimálne jeden ukazovateľ výsledku s relevanciou k príslušnej horizontálnej prioritě v ITMS“. Táto povinnosť bola RO uložená už ustanoveniami Systému riadenia ŠF a KF verzia 2.0, výkladom systému riadenia z 18.3.2008. Bolo povinnosťou RO aplikovať predmetné ustanovenia systému riadenia týkajúce sa kvantifikácie deklarovaného príspevku projektu k plneniu cieľov HP prostredníctvom použitia ukazovateľa výsledku s relevanciou k HP. Niektoré RO OP z dôvodu zabezpečenia rovnakých podmienok pre všetkých žiadateľov o NFP uplatňovali povinnosť vykazovania príspevku projektu k HP TUR prostredníctvom ukazovateľa výsledku až od výziev vyhlásených po dátume vydania metodického pokynu, t.j. po 1.12.2008. Z toho dôvodu projekty zazmluvňované v roku 2009 v rámci výziev alebo priamych zadaní pred 1.12.2008 nedeklarovali príspevok k HP TUR prostredníctvom ukazovateľa výsledku. Táto povinnosť bola technicky podporená vo verejnom portáli ITMS od 1.12.2009, odkedy portál neumožní odoslať žiadosť o NFP pri deklarovanom príspevku k HP TUR bez zadefinovania minimálne jedného ukazovateľa výsledku.

Tabuľka č. 5: Sledovanie odpočtu prijatých opatrení pre definované problémy

Identifikované problémy	Prijaté opatrenia	Odpočet prijatých opatrení
oneskorené vydanie metodického pokynu CKO č. 3 a jeho prepojenie s ITMS	vlastné interné hodnotenie projektov s príspevkom k HP TUR na základe prístupových práv v ITMS a komunikácia s RO OP	koordinátor v spolupráci s RO OP prehodnotil počet projektov s príspevkom k HP TUR (2008,2009) na základe vlastného interného hodnotenia deklarovaných príspevkov a použitých ukazovateľov a upravil/znížil počty týchto projektov

funkcionalita role koordinátora v ITMS	žiadosť na CKO o zmenu funkcionality a následné rokovanie	v II. polroku 2009 uskutočnená zo strany CKO doplnenie funkcionality role koordinátora, okrem menu Analytické výstupy
nesprávne znenie otázky v časti 15 ŽoNFP vo verejnom portáli ITMS	zaslané pripomienky koordinátora k aktualizácii Systému riadenia ŠF a KF, verzia 3.1	pripomienky boli zapracované do Systému riadenia ŠF a KF, verzia 3.1 avšak do konca roku 2009 ešte neboli zohľadnené vo verejnom portáli ITMS pre žiadateľa o NFP
neaktualizované informácie o schválených ŽoNFP, zazmluvnených projektoch a meraných hodnotách ukazovateľov v ITMS zo strany RO OP	koordinátor požiadal na 7. zasadnutí PS HP TUR RO OP o priebežné dopĺňanie týchto informácií v ITMS	do konca roka 2009 bola snaha zo strany RO OP priebežne dopĺňať informácie v ITMS
nesprístupnenie role koordinátora pre zamestnancov VÚC zabezpečujúcich koordináciu HP	v spolupráci s HP MRK koordinátor požiadal o prístupové práva pre zamestnancov VÚC	v priebehu IV. štvrťroku 2009 boli podané žiadosti zamestnancov VÚC o pridelenie prístupových práv do ITMS CORE

Je potrebné pripomenúť, že z pohľadu implementácie HP TUR koordinátor identifikoval ako problémovú oblasť nevyhodnocovanie kontextových ukazovateľov a plnenia cieľov u tých OP, ktorých ciele sú plne alebo sčasti kompatibilné s cieľmi HP TUR.

Jednotlivé výročné správy OP vrátane roku 2009 opätovne indikujú problémy RO nielen s definovaním súboru merateľných ukazovateľov (projektová a programová úroveň) a ich vyhodnocovaním, čím sa reálne vyjadruje napĺňanie cieľov OP, ale aj problémy s agregovaním ukazovateľov a ich sumarizáciou vrátane kontextových (tých, ktoré sa načítavajú z nižšej úrovne OP). Toto môže mať v budúcnosti za následok nedostatočnú schopnosť vyhodnocovania napĺňania cieľov OP, HP a v konečnom dôsledku aj NSRR. Jedným z riešení je jednoznačné definovanie vyhodnocovania cieľov OP (vrátane plnenia kontextových ukazovateľov) v metodickom pokyne CKO č. 9 k obsahu výročnej a záverečnej správy o vykonávaní OP.

3.2 Projekty zazmluvnené v roku 2010

Po spracovaní výročnej správy HP TUR za rok 2009 v júli 2010 sa koordinátor zameral jednak na rokovania s RO a CKO s cieľom odstrániť zistené nedostatky a jednak na priebežné monitorovanie projektov všetkých projektov v ITMS, teda aj nových projektov z roku 2010. Na základe výsledkov rokovaní zabezpečovali jednotlivé RO v súčinnosti s CKO úpravy v ITMS. CKO v septembri 2010 zaslal všetkým RO a koordinátorom HP prehľad relevancie zazmluvnených projektov v ITMS k jednotlivým HP NSRR na kontrolu správnosti. Koordinátor HP TUR na základe toho fyzicky overil súlad realizovaných opráv a zistil, že vo viacerých prípadoch problém odstránený nebol a navyše RO realizovali zmeny aj tam, kde predtým koordinátor HP TUR problémy neidentifikoval. Výsledkom takýchto zmien boli sčasti úpravy údajov, ktoré koordinátor navrhoval, ale aj nové prípady nesúladu v relevancii k HP TUR. Najviac problémov tohto typu sa vyskytuje v OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia. Koordinátor HP TUR v septembri 2010 zaslal RO jednotlivých OP listy sumarizujúce zistené problémy v danom OP a priebežne rokuje s RO o ich odstraňovaní.

Koordinátor HP TUR v septembri 2010 požiadal CKO o zabezpečenie školenia pracovníkov OKPVS k analytickým výstupom z ITMS, od ktorého očakával hlavne možnosť tvoriť si

výstupy týkajúce sa ukazovateľov (cieľových, počiatkových, meraných) a o projektoch podľa roku uzatvorenia zmluvy. CKO vlastnými kapacitami zabezpečilo školenie dňa 4. 11. 2010. Koordinátor s ľútosťou konštatuje, že prístupná ponuka analytických zostáv nepokrýva jeho špecifické potreby a nebude možné samostatne si vytvárať výstupy potrebné pre svoju prácu, keďže ich môže zabezpečiť len CKO. Vzhľadom na to, že počet projektov neustále narastá a pre koordinátora HP TUR bude stále náročnejšie zvládnuť fyzické preskúmanie každého jedného projektu v ITMS osobitne, dá sa reálne očakávať zvýšená potreba rôznych analytických výstupov. To znamená, že bude kontinuálne narastať počet požiadaviek koordinátora HP TUR voči CKO na vytvorenie špecifických výstupov z ITMS.

4. HLAVNÉ ZISTENIA A ZÁVERY

4.1 Odpovede na hodnotiace otázky

1. Aký pokrok v plnení ukazovateľov HP TUR sa dosiahol?

Odpoveď na úrovni NSRR dáva tab. č. 2. Treba poznamenať, že k dosiahnutému pokroku neprispievajú len OP NSRR, čo je obzvlášť markantné v rámci OP Informatizácia spoločnosti. Rôznorodosť a množstvo ukazovateľov číselníku projektových ukazovateľov, ktorý centrálnie vedie a spravuje CKO, môže ohroziť agregáciu údajov z nižších na vyššiu úroveň.

2. Aký pokrok v plnení cieľov SKI HP TUR sa dosiahol?

Odpoveď dáva kap. 3. Platí podobné konštatovanie ako v predchádzajúcej odpovedi.

3. Je nastavenie verejnej časti ITMS v definovaní cieľových hodnôt zvolených ukazovateľov dostatočné?

ITMS umožňuje žiadateľovi definovať aj nulovú hodnotu cieľového ukazovateľa relevancie k HP TUR, čo koordinátor HP TUR nepovažuje za správne.

4. Sú ukazovatele používané na určenie relevantnosti k HP TUR v súlade s platným SKI HP TUR?

V mnohých prípadoch nie sú. Príčiny sú často v samotných výzvach a ich podpornej dokumentácii, v ktorých sa uvádzajú nesprávne ukazovatele, ktoré nie sú v súlade so SKI HP TUR, príp. aj v nesúlade medzi výzvou a ponukou vo verejnej časti ITMS, cez ktorú žiadatelia vkladajú svoje ŽoNFP.

5. Má žiadateľ o NFP relevantné informácie k deklarovaniu príspevku k HP TUR vo výzve a v jej podporných materiáloch?

V mnohých prípadoch samotné RO uvádzajú vo výzvach a ich podpornej dokumentácii ukazovatele, ktoré majú vyjadriť relevanciu k HP TUR, v rozpore so SKI HP TUR. Vyskytol sa aj prípad nesúlady medzi uvedenými ukazovateľmi relevancie k HP TUR v programovom manuáli na strane jednej a vo výzvach a ich podpornej dokumentácii na strane druhej.

6. Má žiadateľ o nenávratný finančný príspevok (ďalej len „ŽoNFP“) relevantné informácie k deklarovaniu príspevku k HP TUR vo verejnej časti ITMS?

Verejná časť ITMS v ŽoNFP, sekcii 15, časti A až do 29. apríla 2010 uvádzala nesprávnu otázku týkajúcu sa relevancie k HP TUR (nesprávne sa týkala príspevku k národnej stratégii TUR, pričom správne sa má týkať príspevku k HP TUR). Druhým častým a stále pretrvávajúcim problémom je nesprávna ponuka ukazovateľov relevancie k HP TUR, ktorá nie je v súlade so SKI HP TUR. Žiadateľ teda nemá inú možnosť, ako vybrať si z ponuky ukazovateľov, ktoré mu systém pri zadávaní ŽoNFP poskytuje. Paradoxne potom aj projekty, ktoré by svojím obsahom a cieľmi mohli k HP TUR prispievať, nemôžu mať oficiálne uznanú relevanciu k HP TUR, keďže ukazovateľ relevancie k HP TUR nie je v súlade so SKI HP TUR.

7. Je súlad medzi informáciami uvedenými vo výzve a jej podporných materiáloch a informáciami uvedenými vo verejnej časti ITMS?

Ešte stále sa vyskytujú prípady nesúladu.

8. Dokáže koordinátor HP TUR získať informácie z neverejnej časti ITMS o zazmluvnených projektoch podľa roku zazmluvnenia s príspevkom k HP TUR vo väzbe na počiatkové, cieľové a merané hodnoty ukazovateľov?

Koordinátor HP TUR má možnosť využiť filter, pomocou ktorého však nie je možné získať výstupy potrebné pre jeho činnosť. Chýba aj možnosť výberu projektov podľa roku, v ktorom sa uzatvorila zmluva. Najväčším problémom je monitorovanie ukazovateľov, ktoré sa dá realizovať len fyzickým preskúmaním každého jedného projektu v ITMS, čo je mimoriadne administratívne náročné. Koordinátor nemá možnosť sám zadávať požiadavky na špecifické analytické výstupy.

9. Sú informácie o projektoch s príspevkom k HP TUR aktuálne v reálnom čase?

Koordinátor HP TUR pri monitorovaní projektov v prvých mesiacoch roku 2010 zistil, že sa vyskytli aj projekty roku 2009, ktoré boli do ITMS vložené až dodatočne s väčším časovým odstupom (oneskorenie 1 až 2 mesiace). Koordinátor zistil chýbajúce údaje o vývoji meraných hodnôt ukazovateľov, čo mu znemožnilo komplexne vyhodnotiť dosiahnutý pokrok. Od októbra 2010, kedy monitorovacie správy začali zadávať samotní prijímatelia NFP cez verejnú časť ITMS, by sa situácia mohla zlepšovať. Chýbajú aj hodnotiace hárky v neverejnej časti ITMS.

10. Aká bola spolupráca s RO? Korešpondujú údaje o relevancii projektov k HP TUR zistené koordinátorom HP TUR s údajmi, ktoré uvádzajú RO vo svojich informáciách o príspevku OP k HP TUR / výročných správach?

Koordinátor HP TUR zistil celý rad rozdielov medzi svojimi zisteniami a údajmi uvedenými RO v informácii o príspevku OP k HP TUR/ v návrhu výročnej správy OP, ktoré do 30.4. RO zasielajú koordinátorom jednotlivých HP. Do obdobia schválenia výročných správ OP sa na základe vzájomných rokovaní medzi RO a koordinátorom (na pôde pracovnej skupiny pre HP TUR a hlavne na bilaterálnej báze) stanoviská RO a koordinátora postupne zladžovali. Vo výročných správach väčšiny OP za rok 2009 sú už údaje o projektoch s relevanciou k HP TUR zosúladené s výročnou správou HP TUR za rok 2009. Koordinátor oceňuje konštruktívny prístup

RO. Súčasne konštatuje, že v niektorých prípadoch by prospela lepšia koordinácia práce medzi RO a SORO.

4.2 Hlavné zistenia

- priradenie relevancie projektu k HP TUR aj v prípade, že v žiadosti o NFP nebol zvolený ukazovateľ podľa platného Systému koordinácie (a) implementácie HP TUR
- nedostatky v samotných výzvach k predkladaniu ŽoNFP v rámci jednotlivých OP: žiadateľom sa ponúkajú ukazovatele relevancie k HP TUR, ktoré nie sú v súlade so SKI HP TUR; koordinátor identifikoval dokonca aj prípad nesúladu uvedených ukazovateľov v rámci jedného OP medzi programovým manuálom na strane jednej a výzvami a ich podpornými dokumentmi na strane druhej
- nesúlad textu výzvy a jej podpornej dokumentácie s ponukou pre túto výzvu vo verejnej časti ITMS, cez ktorú vkladajú žiadatelia svoje ŽoNFP
- nedostatok údajov v ITMS k dosiahnutiu cieľa hodnotenia v období jeho realizácie: chýbajúce monitorovacie správy k projektom ako základný zdroj údajov o pokroku v plnení ukazovateľov (stav by sa mohol zlepšovať od 30.9. 2010, kedy začalo zadávanie monitorovacích správ priamo prijímateľmi NFP cez verejnú časť ITMS), chýbajúce hodnotiace hárky v neverejnej časti ITMS
- údaje v ITMS nie sú aktuálne v reálnom čase
- absencia možnosti vytvárať vlastné analytické výstupy priamo koordinátorom HP TUR, čo mimoriadne zvyšuje náročnosť jeho monitorovacej a hodnotiacej činnosti: celkové hodnoty ukazovateľov a ich plnenia v rámci jednotlivých OP a ich prioritných osí môže sám zistiť len cestou preskúmania a výberu údajov zo všetkých projektov zahrnutých v ITMS
- spájanie HP TUR a HP Informačná spoločnosť v ŽoNFP v hodnotiacich hárkoch v neverejnej časti ITMS do jedného bodu
- príliš široká škála ukazovateľov a ich rôznorodosť (aj vo vzťahu k tomu istému javu), čo sťažuje možnosť agregácie hodnôt ukazovateľov príslušných k prioritným osiam, OP a NSRR; často aj otázna vhodnosť zvolených ukazovateľov k preukázaniu plnenia cieľov prioritných osí OP, OP a NSRR (čo však nie je témou tohto hodnotenia).

4.3 Závěry a odporúčania

- 1) Keďže v roku 2010 bolo zistených veľa rozdielov v priradovaní relevancie k HP TUR medzi RO a koordinátorom HP TUR a keďže nebol k dispozícii dostatok údajov o napĺňaní ukazovateľov, koordinátor HP TUR vykoná hodnotenie pokroku v plnení ukazovateľov a pokroku v plnení cieľov SKI HP TUR aj v roku 2011.
- 2) Koordinátor HP TUR žiada RO, aby zabezpečili doplnenie údajov v ITMS, hlavne:
 - monitorovacie správy za obdobie do 30.9.2010, kedy sa malo začať ich zadávanie priamo prijímateľmi NFP cez verejnú časť ITMS, a aj príp. chýbajúce správy za obdobie od 30.9.2010
 - hodnotiace hárky k jednotlivým projektom.
- 3) Koordinátor HP TUR žiada RO o predkladanie návrhov ukazovateľov relevancie k HP TUR na schválenie koordinátorom HP TUR ešte pred ich zverejnením v rámci výzvy na predkladanie ŽoNFP.
- 4) Koordinátor HP TUR žiada RO o dôslednú kontrolu súladu výziev a ich podpornej dokumentácie s údajmi uvedenými pre tieto výzvy vo verejnej časti ITMS, cez ktorú žiadatelia vkladajú svoje ŽoNFP.
- 5) Koordinátor HP TUR žiada RO, aby hodnotili každú jednu HP samostatne a nespájali HP TUR a HP Informačná spoločnosť do jedného celku.
- 6) Koordinátor HP TUR žiada RO o kontinuálnu súčinnosť pri zosúladovaní výstupov monitorovania a pri príprave výročných správ jednotlivých OP a výročnej správy HPTUR za rok 2010 z pohľadu relevancie projektov k HP TUR.
- 7) Koordinátor HP TUR žiada RO, aby v spolupráci s CKO ako správcom ITMS preddefinovali vo verejnej časti ITMS - v ŽoNFP, časť 15 A do ponuky správne ukazovatele HP TUR v súlade so SKI HP TUR.
- 8) Koordinátor HP TUR odporúča CKO ako správcovi ITMS zabezpečiť také nastavenie a následnú kontrolu ŽoNFP vo verejnej časti portálu ITMS, aby pri definovaní cieľových hodnôt ukazovateľov bolo možné zadať iba hodnotu väčšiu ako nula.
- 9) Koordinátor HP TUR odporúča CKO zdefinovať nový analytický výstup - OLAP kocku, ktorá by umožňovala koordinátorom HP výber projektov z ITMS podľa roku uzavretia zmluvy a priebežnú prácu s cieľovými, počiatočnými a meranými ukazovateľmi a ich hodnotami.
- 10) Koordinátor HP TUR odporúča CKO a RO doplniť do Systému riadenia štrukturálnych fondov a kohézneho fondu povinnosť predkladať návrhy výziev a ich podpornej dokumentácie ešte pred zverejnením na odsúhlasenie koordinátormi HP, ktorí sa k návrhom vyjadria z pohľadu svojich povinností v systéme.

5 SKRATKY POUŽITÉ V TEXTE

CKO	Centrálny koordinačný orgán
CORE ITMS	Neverejná časť IT monitorovacieho systému
EÚ	Európska únia
IKT	Informačno-komunikačné technológie
ITMS	IT monitorovací systém
HDP	Hrubý domáci produkt
HP	Horizontálna priorita
HP TUR	Horizontálna priorita Trvalo udržateľný rozvoj
KF	Kohézny fond
MRK	Marginalizované rómske komunity
NFP	Nenávratná finančná pomoc
NSRR	Národný strategický referenčný rámec
OKPVS	Odbor koordinácie priorít vedomostnej spoločnosti Úradu vlády SR
OP	Operačný program
OP BK	Operačný program Bratislavský kraj
OP D	Operačný program Doprava
OP IS	Operačný program Informatizácia spoločnosti
OP KaHR	Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast
OP V	Operačný program Vzdelávanie
OP VaV	Operačný program Výskum a vývoj
OP ZaSI	Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia
OP Z	Operačný program Zdravotníctvo
OP ŽP	Operačný program Životné prostredie
OZE	Obnoviteľné zdroje energie
PS	Pracovná skupina
RO	Riadiaci orgán
ROP	Regionálny operačný program
SKI HP TUR	Systém koordinácie (a) implementácie horizontálnej priority Trvalo udržateľný rozvoj
ŠF	Štrukturálne fondy
ÚPVS	Ústredný portál verejnej správy
ÚV SR	Úrad vlády Slovenskej republiky
VS	Výročná správa
VÚC	Vyšší územný celok
ŽoNFP	Žiadosť o nenávratný finančný príspevok

